

Andreas Stübel

Hebraismus in Nuce: sive Summa & ad integritatem non minus quam facilitatem spectantia Lineamenta Grammaticae Wasmuthianae absolutissimae, in usum Hebraizantium planum, plenum, perspicuum, Intermixtis Tabulis necessariis perquam rotunde ac synoptice ...

[Leipzig]: Litteris Wittigavianis, 1688

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn767026470>

Druck Freier Zugang

CIC-1702 (6)

3700 (8)

~~901 (2)~~

Contenta:

- 1./ A. Stübels Hebraicum in Nuce
1688.
- 2./ W. F. Blanckmeijeri Apudij
Conjugatt: hebr: Dresd. 1724.
- 3./ Lernfongß Gründe d. Gubr. Tys.
Hauptst. - f. Petr. Beckeri f.

Hebraismus in Nuce:

five

Summa & ad integritatem non minus quam
facilitatem spectantia

LINEAMENTA

GRAMMATICÆ VVASMUTHIANÆ absolutissimæ,

in usum

HEBRAIZANTIUM

planum, plenum, perspicuum,

Intermixtis Tabulis necessariis
perquam rotundè ac synopticè

fic imprimis, ut non modo ingens memoriæ
subsidiū, sed & nullis ferè impensis atqve exiguo
tempore insignis lingvæ sanctioris thesaurus
acquiratur,

ducta & exhibita

à

M. ANDREA STÜBELIO

SS. Theol. Baccal. & ad D. Thom. ConR.

B. Luth. in Comm. ad Psal. 45. Tom. 3. lat. Jen.

Quantulacunque sanctæ lingvæ cognitione infinitis aureo-
rum millibus carere nolim &c.

Literis WITTIGAVIANIS.

Anno M DC LXXXVIII.

A. Sychsen
1766.

Epistola
ad
Hebraophilum.

SI, prout zenonis jam olim sententia fuit, paucis verbis comprehensa rectius meminimus; aut si quid momenti positum in illo Horatii:

*Quicquid precipies, esto brevis, ut cito dicta
Percipiant animi dociles teneantque fideles;*

Haut dubie allicere te poterunt ista lineamenta, quæ L. Regulas à CELEB. WASMUTHO exactissimâ & plenissimâ methodo delineatas veluti in nuce representant. Non sum equidem tam vecors, ut quicquã in laudatissimi Viri Tractatu expunctum cupiam aut supervacaneum judicem; absit! Omnia ibi non secus ac in Venere, Apellis imagine, perfecta & numeris suis absoluta, eoque tanquam ad complementum Epitomatorum ipsius omninò recurrendum. Nihilominus, quoniam moles perfectissimi operis primos tuos hebraizandi conatus faciliè retardat, prolixior ab eo exposita ita compressè eloqui placuit, ut hîc tantum sit verborum, quantum est necesse, ut ne obscuritas existat aut memoria tua laboret; quin etiam præviã manu ductione efficiatur, ut succinctum hoc artificium tibi ad ampliora non dicam viam sternat, sed terè sufficiat. Novi quam sæpè in faustis Epitomis aliam atque aliam methodum comminiscenibus spes & vota ludantur discentium; Hanc verò ideam si imprimes tibi, non modo multò expeditius accuratam ipsius Wasmuthi Expositionem, ceu justum commentarium, poteris evolvere, sed & de nucleo invento mecum tibi gratulaberis. Exemplis multa, fateor, illustranda fuissent, nisi ordinem tam nervosè concinnatum turbassent, & textus aliquot biblici præceos causa adjecti magnoperè illorum sustinerent locum. Tu ergo honestatem voluntatis meæ spectata, & tibi si egregiè vis consultum, edisce quotidie nonnulla vocabula, de cætero non monendus, ut vel extantiores voces & potissimum serviles in Conjug. literas rubricâ signes, vel iterum iterumque pagellas hæc percurras, id quod magno tuo fructu citra molestiam per brevi intervallo potest fieri. Vale!

CAP. I. DE ELEM.

Reg. 1. De Lectione Schva.

:(aliàs mobile)
est quiescens

{ 1. post Voc. brevem, nisi adsit (l. subintelligatur) Metheg aut Dagesch.
2. post tonum Vocis (עָ pro וְ R.18.)

Reg. 2. De sede Schva.

subscribitur ubi
Voc. deest, sed

{ מְּ quiescunt } N̄ saepius
{ } sine Mappick
{ } in וְ & וְ
{ } in . . . & וְ
ultimis in literis: subintelligitur. At

1. Si ult. est } וְ, habet schva in ventre.
 } וְו, habet - gnupha post Voc. longam (prater וְ) & . . .
 } vic. וְ (rejectum hoc - ad preced. lit. extrahit ejus . . . עָ . . .)
2. Ultima habet: expressum cum: penult. pro quo penult. sub
וְ עָ post Voc. brevem venit - gnupha s. furivum. v. p. 7.

Reg. 3. De Concurſu Schvazim simpl. sub lit. non Gutt.

M. 1. Prius: mobile in concurſu duorum mutatur in

{ } ordinarie.
- { } ante וְ sub radicali
- { } in Polyſyllabis וְ . . .
- { } in 21. Vocibus.
- { } in 7. Vocibus.

M. 2. Posteriori: pereunte prius redit.

Reg. 4. De Schvazim Compos. concisione.

Compositum ante: simplex conciditur & Chateph ט̄ semper servat primarium punctum (speciatim -: sub וְ servili ante Gutt.)

Reg. 5. De Schvazim Compos. crasi s. Contract.

וְ & וְ } sub radicali N̄ contrahuntur in { . . . (N̄ saepe excidit)
וְ & וְ } - { . . . saepe ט̄, rarius . . .

Reg. 6. De Dagesch leni.

Dag. lene (punctum in lit. כְּוּרְכַּת) tollit aspirationem

1. ab

NB. 1. *Pascha* semper in ult. literam inclinat, *Kadma* nunquã.
2. *Iiph* ante 1. vocis voc. sedet, *Mahpach* (& ceteri) aliter.

Reg. 9. De Sede Accentus tonici,

M. 1. Vox in penult. accentuata est *Milel*, in ult. *Milra*.

Not. 1. Inter duos diversos Acc. prior est vice *Metheg*.

2. Acc. profaici $\dot{\text{א}} \text{א} \text{א} \text{א} \text{א}$ & metr. $\text{א} \text{א} \text{א}$ per se non acuunt & interdum geminantur.

M. 2. Acc. non descendit ad *Increm.* $\text{א} \text{א} \text{א}$ (vel $\text{א} \text{א} \text{א}$)
 א (non א ;) $\text{א} \text{א} \text{א}$ (præter Imp. & 3. rad. א abjectã)
 $\text{א} \text{א} \text{א}$ & א Parag. (NB. non præcedente proximè :
mobili.) p. 27.

M. 3. Inter Vocales (non alternantes) radicaliter $\left\{ \begin{array}{l} \text{inaequales, Acc. est in longiori (Exc. Rad. ipsa \& term. א.)} \\ \text{æquæ longas, Acc. est in ult. (Exc. Nom. in א)} \\ \text{æquæ breves ... א - א - א - א - א - Acc. est in penult.} \end{array} \right.$

Reg. 10. De Acc. Translocat. & Voc. Mutat.

M. 1. Acc. major sæpe producit - quodvis & ante in א p. 29

M. 2. Acc. retrahitur sæpe ex ult. ad penult. (1) ob seqv. vocem Monosyll. aut bisyllabam penacutam & ult. in א ,
 א in א Chatuph corripitur. p. 30. (2) ob partic. $\text{א} \text{א} \text{א}$ ne & א
Convers. fut. correptis א & א (3) Euphoniae causa in verbis in $\text{א} \text{א}$ & א , in forma $\text{א} \text{א} \text{א}$ & Aff. א : & c. illic præced. mutatur in א hic in א & c. p. 33.

M. 3. Acc. trajectitur interdum è penult. ad ult. ob א Convers. Præt. si sequens dictio accentum non habeat in 1. Syll.

M. 4. Acc. abjectus per Makkaph ante lit. mob. corripit א & א [nisi sit quiescens med. rad. א , Pl. fam. in $\text{א} \text{א}$ & Inf. in $\text{א} \text{א}$ & c. in certis Monosyll. p. 35.]

Reg. 11. De Acc. Euphónico *Metheg*

Metheg suspendit decore 1.) 3. syllabam simpl. ante Acc. 2) ante: voc. longas & brev. si valent longas. 3) Voc. ante: compos. 4.) Chir. in Fut. $\text{א} \text{א} \text{א}$ & $\text{א} \text{א} \text{א}$ 5.) Polysyllaba (sæpe post א subintelligitur) p. 37.

Reg.

CAP.V. DE VERBO.

Tab. Conjugat.

C. 1.	F. 2.	M. 2.	C. 3. Plur.	C. 1.
פָּקְדוּ	א	פָּקְדוּם	פָּקְדוּ	פָּקְדוּתִי
נִפְקְדוּ	in Masc.	נִפְקְדוּם	נִפְקְדוּ	נִפְקְדוּתִי
פָּקְדוּ		פָּקְדוּם	פָּקְדוּ	פָּקְדוּתִי
פָּקְדוּ		פָּקְדוּם	פָּקְדוּ	פָּקְדוּתִי
הִפְקְדוּ		הִפְקְדוּם	הִפְקְדוּ	הִפְקְדוּתִי
הִפְקְדוּ		הִפְקְדוּם	הִפְקְדוּ	הִפְקְדוּתִי
הִתְפַּקְדוּ		הִתְפַּקְדוּם	הִתְפַּקְדוּ	הִתְפַּקְדוּתִי

F. 3.	M. 3.	F. 2.	M. 2.	C. 1. Plur.
ע	ut 2. Masc.	הִפְקְדוּנָה	הִפְקְדוּ	נִפְקְדוּ
ע	ut 2. Fem.	הִפְקְדוּנָה	הִפְקְדוּ	נִפְקְדוּ
		הִפְקְדוּנָה	הִפְקְדוּ	נִפְקְדוּ
		הִפְקְדוּנָה	הִפְקְדוּ	נִפְקְדוּ
		הִפְקְדוּנָה	הִפְקְדוּ	נִפְקְדוּ
		הִתְפַּקְדוּנָה	הִתְפַּקְדוּ	נִתְפַּקְדוּ

Præf. includit Præf. Imperf. Perf. & Plusquamperf. Fut. præf. perf. & Imperat. Imperat. tantum affirmativus. Inf. sepe explicandus ut Præced. I. sequens verbum; sepe nominativus.

F.	M. Pl.	vel	F.	M. Sing.	PARTICIP. PRÆS.
רוּחַ	רוּחִים	פָּקְדָה	פָּקְדָה	פָּקֵד	
	} ut Fem. S. Præf.	פָּקְדָה	נִפְקְדָה	נִפְקֵד	
		פָּקְדָה	מִפְקְדָה	מִפְקֵד	
	Part. Præf.	פָּקְדָה	מִפְקְדָה	מִפְקֵד	
	M.	פָּקְדָה	מִפְקְדָה	מִפְקֵד	
	F.	פָּקְדָה	מִפְקְדָה	מִפְקֵד	
	Pl.	רוּחִים רוּחַ	מִתְפַּקְדָה	מִתְפַּקֵּד	

Hebraicarum.

F.2.	M.2.	F.3.	M.3. Sing.		
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתְּ	Kal.	} I. PRÆTERITUM.
נִפְקַדְתָּ	נִפְקַדְתְּ	נִפְקַדְתָּ	נִפְקַדְתְּ	Niphal.	
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתְּ	Piel.	} II.
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתְּ	Püal.	
הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ	Hiphil.	} III.
הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ	Hophal.	
הִתְפַּקְדְתָּ	הִתְפַּקְדְתְּ	הִתְפַּקְדְתָּ	הִתְפַּקְדְתְּ	Hithpael.	IV.

F.2.M.3.	F.2.	M.2.	C.1. Sing.		
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Kal.	} I. FUTURUM.
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Niphal.	
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Piel.	} II.
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Püal.	
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Hiphil.	} III.
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Hophal.	
יִתְפַּקְדוּ	יִתְפַּקְדוּ	יִתְפַּקְדוּ	יִתְפַּקְדוּ	Hithpael.	IV.

Infinit.	F.2. M.2. Pl.	F.2. M.2. Sing.			
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	Kal.	} I. IMPERATIVUS.
הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	Niphal.	
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	Piel.	} II.
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	Püal.	
הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	Hiphil.	} III.
הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתָּ	Hophal.	
הִתְפַּקְדְתָּ	הִתְפַּקְדְתָּ	הִתְפַּקְדְתָּ	הִתְפַּקְדְתָּ	Hithpael.	IV.

Reg. 21. De Conjugat. IV. in genere.

IV. Conj. cum forma Activa & Passiva: Kal, Niphal; Piel, Püal; Hiphil, Hophal; & reciproca Hithpaël.

(2. & 3. Rad. geminate diminunt; 1. & 2. augment. Impersonalia fiunt per 1. 2. & 3. pers. sepe per Niphal.)

Reg. 22. De Temporibus V. in genere.

Præt. Fut. Imp. Inf. & Part. 1.) Benoni f. Praes. 2.) Pabul f. Præt.

Characteres. Fut. וְיָבִין Imp. & Inf. וְיָבִין prater Kal & Piel; Part.

וְיָבִין prater Kal & Niphal (his excluditur Character Conj.) p. 84.

Affirmativa וְיָבִין interdum abjicit וְיָבִין, interdum simul וְיָבִין.

Reg. 23. De Conj. I. Act. Kal (leni s. levi)

Character hinc nullus. Interdum habet (1.) Præt. 3. P. Sing. ..

vel וְיָבִין (1. & 2. . aut. .) pro וְיָבִין (2) Fut. & Imp. - pro וְיָבִין (3.)

Int. 1. rad. וְיָבִין (in verbi reduplicat.) 2. rad. - (4) Part. Ben-

1. rad. וְיָבִין (unde & flexio) pro וְיָבִין, .. וְיָבִין p. 88. seqq.

Reg. 24. De Conj. I. Pass. Niphal.

Character est וְיָבִין (in Fut. Imp. & Inf. extrahitur) Interdum habet (1)

Præt. 2. rad. וְיָבִין pro וְיָבִין (2) Fut. N pro וְיָבִין & 2. rad. - pro וְיָבִין (3)

Inf. 2. rad. וְיָבִין pro וְיָבִין (4) Part. 2. rad. .. vel וְיָבִין p. 92. seqq.

Reg. 25. De Conj. II. Act. Piel (intensiva & frequent.)

Character est Dag. in 2. rad. Interdum habet (1) Præt. 2. rad. -

pro וְיָבִין maxime sub & ante Gutt. & וְיָבִין (in tribus est ..) quaedam

pro Dag. sumunt in 1. rad. וְיָבִין vel rad. lit. geminant (2) Imp.

2. rad. - pro וְיָבִין (3) Inf. formam Præt. (4) part. וְיָבִין pro וְיָבִין

p. 95. seqq.

Reg. 26. De Conj. II. Pass. Püal.

Character est ut in Piel. Saepe pro וְיָבִין, 1. rad. est וְיָבִין Chat. pro -

2. rad. וְיָבִין pro Dag. geminantur literæ ut in Piel. p. 98.

Reg. 27. De Conj. III. Hiph. & Hophal.

(Impuls. & permiss.)

Character utrobique est וְיָבִין. In Hiphil (1) pro וְיָבִין, 2. rad. est .. (- sub

& ante וְיָבִין & וְיָבִין) in Fut. ob וְיָבִין Convers. & וְיָבִין semper est. in

Inf. in וְיָבִין præform. וְיָבִין pro וְיָבִין (2) וְיָבִין excidit, post .. redundat.

(3) Acc. ad וְיָבִין & וְיָבִין extra Part. non descendit (4) Præform.

extra Præt. habent - p. 99.

In

M. 1. in Kal ו vel ו, in Præt. & Part. præf. ט (aliquando cum א Epenth.) ante ת & נ Præt. — (specialia איר, בוש, בוש, בתלך, בוש, חב, &c. v. p. 160.) Est & in Fut. Imp. & Inf. ., pro ו in Part. . . vel ו pro ט, in Pahul. ו

M. 2. in Niphal ו sed ante ת & נ Præt. 1. rad. ו, 3. rad. ו p. 161.

M. 3. In Hiphil ו sed ante ת & נ 1. rad. . . vel . 3. ו (absque ו 1. rad. —) ו ante ו Fut. & in Imp. & Inf. (interdum ubivis) transit in . . (nisi sit in Inf. post ו) interdum Praeform. ו perit. p. 162.

1. Praeformat. habent ט, in Præt. & Part. Hiphil . . In Fut. Imp. & Inf. Niph. regulare punctum, (interdum est. seq. Dag. ו pro ו &c. ordin. est . ante ת & נ Præt. & in Moi. Part.) p. 165.

ad hec 3. 2. Acc. ad ו & ט non descendit, nisi ob ו Parag. ob ו Convers. Præt. & in Fæm. Part. &c. p. 166.

M. nota.

3. ו ult. Fut. in Kal & Hiph. sæpè est ו p. 167.

4. Med. ו concurrens cum 3 ו (servat Anomal. ו in 1. rad. transi in ט &c. p. 168. servat Anomal. ו quod imitantur non habentes ו)

M. 4. In Hophal voc. abjecti ו recedit ad 1. rad. Praeformat. sumunt. ט p. 170.

M. 5. In Piel, Pual & Huhp. 1. rad. sumit ו & 3. geminata sumit Voc. abjecti ו (4. mutant ו in Dagessatum. 6. abjecto geminant 1. & 3. rad. p. 171.)

Reg. 37. De 1. Rad. ו schwa quiescente notanda.

1. in 12. Verbis abjicitur & compensatur per Dag. forte p. 172.

2. in 12. V. (elisum l. retentum) ante se . . (rariss.) post se pro ו fut. — f. . . requirit p. 174.

3. in 12. V. — in Fut. Kal ante se post se — pro ו requirit. p. 176

4. alias in Præt. Niph. & toto Hiphil mutatur in ו in Hophal in ו (Sic ו in Fut. Kal. ו &c.) p. 178.

Not. 1. Imp. Kal. in 8. verb. ו abjicit & 2. rad. accipit. — vel — p. 179

2. Inf. Kal. in 8. V. ו abjicit & terminat. in ו vel — p. 180.

3. In Fut. Imp. & Inf. Niph. (quater in Huhp.) ו mutatur in ו mob.

4. Pauca manent analoga.

Reg.

— lege 23. vel potij 24. v. v. waf. m. l. h. u. et m. e. i. b. i. a. n. o. b. a. t.

- quodvis (pro eo =) in: mutatur; Ult. in Absol. Pl. & cum Aff. Pl. in T (Singul. S. p. 228.)
- M. 4. } abjicitur, at in Constr. Sing. mutatur in T. raro manet; apius manet: penult. ante T Parag; Sed ult. & ante T parag. utrumque in: transi.
- M. 5. In: ubi: in: ubi: in T Chat. ubi: in T ubi: in: transi; manente i manet. Manet & ante T Parag. Transponitur & i & c.
- M. 6. i & j non mutantur, nisi aliquando (e med. gem.) in: leq. Dag. it. in T vel i mobile vel T Chat p. 232.
- M. 7. i finale ob increm. dagesatur, i: in Constr. S. manet, cum Aff. Sing. fit i: in O. Pl. i: (aliquando N:.)
- M. 8. i: in Absol. Pl. ante: & . contrahitur in T & sub i. rad. redit: alias attenditur tantum i: (v. M. 1.)

Reg. 47. De Affixis Verb. (praeter Parag. T T T T)

Aff. Praet.	Aff. Fus. Imp. Inf.	In Inf. est & Aff. Nom.
Me נִי Nos נו נִי	ני נִי	pro i saepius raro ה ה & נו
Te ת Vos כִּם	— —	pro i retracto Acc. ם ן
Te ת Vos כִּן	— —	pro i — — ת
Eum י Eos ם ן ח ה ם	ח ה ם	pro i raro נִי נִי
ה () נו ()	נו נו	pro ם ן pro נִי נִי
Eam ת Eas ן ת ה ן	ן ת ה ן	
	ת ()	

- Not. 1. Affixi praeced. punctum assumitur a verbi consona, dimittitur ab i & j (ubi pro ה vel ה est) saepe verso in: i post i fit mobile, nisi alternet ה (conf. R. 49.)
2. i. cum 3. rad. ה & נ saepe puncta transponit.
3. Fut. saepe, Inf. raro ante ה, ה, נ, ה, ה sumit Epenth. (premissio:) idq. alisum in T compensatur per Dag.
4. Aff. & exponenda per Gen. & Dat. Adduntur & mediante ה נ & c.

Reg. 48. De Mutat. Voc. in Verbo ob Aff. (T T T T)

- M. 1. T penult. mutatur in: (sub Dag. manet) T ult. manet, ult. mutatur in T (in Inf. in:) ante Dag. & כִּם כִּן manet, ex ult. T aut = redit in T, ex i vel: Praet. Kal in i & : alias manet.

Exc.

Exc. 7. 8. ante Par. 7. 7. plerumq. manent, 8. pro 7. 8. ut est 7.

M. 2. qvovis mutatur in : ante : in 7. כס 7. כן in. vel-(vel.)

.. pro-2. rad. Prat. Kal ante Aff. gravia mutatur in - ante
lev. manet.

.. ult. Hiphil. ante Aff. & 7. Parag. fit 7. & c. v. p. 243.

M. 2. 7. Fut. mutatur in : sed ante : in 7. Chatuph. 7. Fut. Imp.
& Inf. med. gem. in. vel 7. Chat. seq. Dag.

M. 4. 7. vel 7. transponit Imp. & Inf. Kal. & 7. in loco : s.
simpl. compos. fit 7. Chat. vel. (quandq. 8. ante 7. Parag.
& Afformat. Imp. 7. 8. 7.) ante : Inf. & absqve transpositione
7. mutat in 7. Chat. p. 247.

M. 5. vel -- transit in : & prius in voc. perfectam v. R. 3

M. 6. Participia imitantur Nomina; sed sumunt æque 7. &
7. 7. & 7. 7. raro 7. pro 7. (ante : transit. Part. in. sub
Gmt. in - raro in *) In Fœm. forma 7. tantum affixa re-
cipit juxta M. 5.

Reg. 49. De Mutat. Terminat. servilis ob Aff. Verb.

7. Fœm. Prat. ante 7. 7. כס 7. 7. כן fit 7. alias 7. (7.
(ex 7. 7.) p. 252.

7. 2dæ masc. Sing. abjecte 7. sumit punctum Aff.

7. 2dæ Fœm. S. fit 7. raro 7. at 7. 7. 7. 2dæ Pl. 7. raro 7.

7. Fut. non nisi in forma Masc. (7.) affixa sumit v. R. 47. n. n.

Reg. 50. De Particulis ob Aff.

1. Inseparabiles ככלם cum Aff. exprimant Personalia. 7. & 7.
ante 7. & 7. & Aff. gravia sumunt 7. aliàs Affixi punctum
Sing. Num. (7. cum Syll. 7. insuper ante levia habet 7. ante
gravia :) Componuntur 8. cum Pron. separatis.

2. Separabiles (Adv. Prep. & Conj.) componuntur cum Aff.
vel ut Nom. Sing. N. sine 7. (7. nota Accus. sumit 7. ante
gravia etiam. , sed Prepos. cum notans seq. Dag.)

vel ut Nom. Pl. N. interveniente 7. (7. 7. ut Nom.
S. 8. Pl. N.)

De Idiotismis Hebr. Syntacticis.

I. In genere est

1. *Discrepantia numeri*, quando Nomen Pl. jungitur Verbo Sing. vel & Nomini Sing. (1) ob dignitatem (אֱלֹהִים *plurality* Personarum in una Essentia div. innuit. v. p. 274.) (2) ob distributionem, (3) ob Collectionem Nomen Sing. cum Verbo Pl.
2. *Discrepantia Generis* aut (1) respectu rei significatae. Aut (2) Honoris & laudis ergo Masc. pro Fæm. sicut vituperii & contemptus ergo Fæm. pro Masc. aut (3) subintellecto alio synonymo. aut (4) ob genus Nom. commune, aut (5) ob Neutrum per Fæm. indefinitè pro Masc. positum.
3. *Pleonasmus iteratarum vocum* majoris Emphases gratia, ut vel copia, vel distributio, vel diversitas notetur.
4. *Ellipsis Nominis* præsertim אֲנִי, אַתָּא, הוּא; *Pron.* אֲשֶׁר; *verbi* הוּא &c. *Particul.* imprimis Copul. ו It. ל nota Dat. כ similit. p. 280.

II. in Specie I. in Nomine variat

1. *Status absol. pro constructo*, ubi intelligitur iteratio prioris Nom. vel Appositio. p. 284.
2. *Status Constr. pro absoluto*, vel quia Gen. sensualis latet in seqv. s. præced. Nomine, ne id bis ponatur (*accentu dist. sic ostendente sensum, quoniam alias in regimine est Acc. Conjunct.*) vel quia sequitur immediate אֲשֶׁר expressum s. subintellectum.
3. *Abstractum pro Concreto* (sæpè si superlativus notatur) p. 285
4. *Accusat. pro Genitivo* dum Nom. Verbale regit casum sui verbi.
5. *Substantivum Adjectivo* (*Part. Pron.*) præponitur, si utrumque stet in eadem propositionis parte; at si Adject. sit prædicatum substantivi (*subintellecto* הוּא) modo præcedit, modo sequitur.
6. In describenda qualitate aut modo alic. rei, vel Adject. in Statu Constr. præponitur Substantivo, vel pro Adject. Subst. cum lit. כ, ל, מ, vel Adverb. adhibetur.

7. Sub-

7. Substantivis diversi generis Adject. jungitur in genere digniori; *aliquando cum propiori Subst. tantum convenit.*
8. Substant. interdum adverbiascit cum vel sine lit. כ, ל, מ.
9. Nomen, ut Subj. prædicationis quandoq; in sensu diviso, & Prædicato suo ponitur, quod Acc. indicat, & explicandum est per quod attinet.

II. In verbo.

1. Verbum regit Nomen (Pron. Part.) nudè l. per particulam v. R. 19. n. 6.
2. Verbum cum pluribus Nom. constructum modo cum propiori genere & numero convenit, modo cum digniori.
3. Verb. Nominibus diversi numeri respondet modo in Sing. modo in Pl.
4. Verbum interdum genere & numero respondet Nomini recto, cum deberet regenti. p. 294.
5. Verbum cum alterius verbi Inf. construitur l. nudè l. cum ל. Interdum loco Inf. eodem Temp. Num. & Personâ; sed geminatio ejusdem verbi in Inf. antecedente intensiorem vel celeritatem, in sequente continuationem denotat
6. Inf. sæpe ponitur pro Præt. Fut. Part. & pro Nomine. Sic & Tempora alia & Personæ sæpè variant, in primis in Com-motione Affectuum. p. 296.
7. Participia in primis Pl. junguntur sæpe Nominibus in regimine.

III. In Particulis.

Negativa ל' soli Imp. præponi nequit. ל' (nec non וְ) cum ל' explicatur per nullus. וְ jungitur Participiis tantum & totum aliquod simpliciter negat. ל' & ל' & ל' Præt. & Fut. ל' & ל' tantum Fut. apponuntur. ל' n. inferi negationem post verbum, ad quod non habet naturalem relationem. Præpositiones quædam regunt nomen mediante lit. ל'.

⌈ Interrog. sequente non affirmat, non sequente non negat.

Textus Biblicus

ἀέθως & ἀναλύσεως causa adhibendā.

Cap. I. Geneleos.

(1) בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:
 (2) וְהָאָרֶץ הִתְהַה הָהוּ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם
 וַיְהִי אֱלֹהִים מְרַחֵם עַל־פְּנֵי הַמַּיִם: (3) וַיֹּאמֶר
 לְאֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר: (4) וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 אֶת־הָאוֹר כִּי טוֹב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
 חֹשֶׁךְ: (5) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ
 לַיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
 (6) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקְעַת בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
 אֲבִדִיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם: (7) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶרֶץ
 לְרִקְעַת וַיְבָרֶךְ בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרִקְעַת וּבֵין
 מַיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרִקְעַת וַיְהִי כֵן: (8) וַיִּקְרָא
 לְאֱלֹהִים לְרִקְעַת שָׁמַיִם וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם
 שֵׁנִי: (9) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת

In principio creavit Deus caelum & terram. (2) Et terra erat solitudo
 & inanitas, & caligo super facie abyssi; & spiritus Dei incubabat super
 facie aquarum. (3) Et dixit Deus, fiat lux; & facta est lux. (4) & vi-
 dit Deus lucem, quod bona; & divisit Deus inter lucem & inter tenebras
 (5) Et vocavit Deus luceat diem, & tenebras vocavit noctem. Et fuit
 vespere & fuit mane dies primus. (6) Et dixit Deus: Sit expansio in
 medio aquarum & sit dividens inter aquas ab aquis (7) Et fecit Deus
 expansionem, & divisit inter aquas, quae subter expansionem & inter
 aquas quae desuper expansione. Et factum est ita, (8) Et vocavit Deus
 expansionem caelum & fuit vespere & fuit mane dies secundus, (9) & di-
 xit Deus, congregentur aquae subter

caelum

השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי
 כן: (10) ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקור
 המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב: (11)
 ויאמר אלהים תרשה הארץ ושא עשב מרובע
 זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על
 הארץ ויהי כן: (12) ותוצא הארץ דשא עשב
 מרובע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו
 בו למינהו וירא אלהים כי טוב: (13) ויהי
 ערב ויהי בקר יום שלישי: (14) ויאמר אלהים
 יהי מאלה ברקיע השמים להכביל בין היום ובין
 הלילה והיו לאות ולמועדים ולימים ושנים:
 (15) והיו למאורה ברקיע השמים להאיר על הארץ
 ויהי כן: (16) ויעש אלהים את שני המאורות
 הגדלים את המאור הגדל למשלת
 היום ואת המאור הקטן למשלת הלילה

caelum ad locum unum, ut appareat aridum. Et factum est ita. (10)
 Et vocavit Deus aridum terram; & congregationem aquarum vocavit
 maria. Et vidit Deus quod bonum. (11) Et dixit Deus: producat
 terra germen, herbam seminificantem semen, arborem fructus facien-
 tem fructum secundum speciem suam, cujus semen ejus in ea super terra.
 Et factum est ita. (12) Et protulit terra germen, herbam seminifican-
 tem semen sec. speciem suam & arborem facientem fructum, cujus se-
 men ejus in ea sec. speciem suam. Et vidit Deus, quod bonum. (13.)
 Et fuit vespera & fuit mane dies tertius. (14) Et dixit Deus: fiant lu-
 minaria in expansione caelorum ad distinguendum inter diem & inter
 noctem & sint in signa & tempora & in dies & annos. (15) Et sint in
 luminaria in expans. caelorum ad luminandum super terram. Et factum
 est ita. (16) Et fecit Deus duo luminaria magna, lumen majus ad do-
 minium diei, & lumen minus ad dominium noctis.

ואת הכוכבים: (17.) ויתן אתם אלהים כדקיע
 השמים להאיר על הארץ: (18.) ולמשל ביום
 ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך ויברא
 אלהים כיו טוב: (19.) ויהי ערב ויהי בקר
 יום רביעי: (20.) ויקר אלהים ושרצו המים
 שרץ נפש חיה ועוף ועופף על הארץ על פני
 רקיע השמים: (21.) ויברא אלהים את
 החתניות הגדלים ואת כל נפש החיה
 הרמשה אשר שרצו המים למיניהם ואת כל
 עוף כנף למיניהם ויברא אלהים כיו טוב: (22.)
 ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו
 את המים בימים והעוף ירב בארץ: (23.)
 ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי: (24.) ויאמר
 אלהים תוצא הארץ נפש חיה למיניהם בהמה
 ורמש וחיה ארץ למינה ויהי קץ: (25.) ונעש אלהים

& stellas. (17) Et posuit ea Deus in expansionem calorum ad illum-
 inandum super terram. (18) Et ad dominandum in diem & in no-
 ctam, & ad distinguendum inter lucem & inter tenebras. Et vidit Deus
 quod bonum. (19) Et fuit vespera & fuit mane dies quartus. (20) Et
 dixit Deus: Procrepent aquae reptile, animam viventem; & volatilis
 volet super terram, super facies expansionis calorum. (21) Et creavit
 Deus cetos magnos & omnem animam viventem reptentem, quam repere
 fecerunt aquae sec. speciem suam; Et omne volatile alatum sec. speciem
 suam: Et vidit Deus quod bonum. (22) Et benedixit eis Deus dicen-
 do: Crescite & multiplicamini, & replete aquas in maribus, & volatile
 multiplicet se in terra. (23) Et fuit vespera & fuit mane dies quintus (24)
 Et dixit Deus: producat terra animam viventem sec. speciem suam; ju-
 ramentum & reptile & bestiam terrae sec. speciem suam; & factum est ita.
 (25) Et fecit Deus

besti-

אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־חַבְהֻמָּה לְמִינָהּ וְאֶת־
 כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲרָמָה לְמִינֹתָו וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ (26.)
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ וַיְרִדוּ
 בְּיַגְת הַיָּם וַבְּעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְחַבְהֻמָּה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־
 הָרֶמֶשׂ הָרֶמֶשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ (27.) וַיְבָרֵךְ אֱלֹהִים
 אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר
 וּנְקֵבָה בְּרָה אֹתָם׃ (28.) וַיְבָרֵךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
 לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּבְכַשְׁתֶּם־
 וַיְרִדוּ בְרַגְת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיַּת הָרֶמֶשׂוֹת
 עַל־הָאָרֶץ׃ (29.) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם
 אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־
 כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹפְרֵי עֵץ זֶרַע זֶרַע לָכֶם וַיְהִי־
 לְאֹכְלָה׃ (30.) וְלִכָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְלִכָּל־עוֹף
 הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל־רֶמֶשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נַפֵּשׁ
 חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָה וַיְהִי־כֵן׃ (31.) וַיִּרְא

bestiam terræ sec. speciem suam, & jumentum sec. speciem suam, & omne reptile terræ sec. speciem suam. Et vidit Deus, quod bonum. 26.) Et dixit Deus: faciamus hominem in imagine nostra sec. similitudinem nostram; & dominetur in pisces maris & in volatile cælorum & in jumentum & in omnem terram & in omne reptile reptans super terram (27.) Et creavit Deus hominem in imagine sua, in imagine Dei creavit illum; masculum & feminam creavit eos. (28.) Et benedixit eis Deus & dixit ad eos Deus: crescite & multiplicamini, & replete terram, & subijcite eam; Et dominamini in pisces maris & in volatile cæli & in omne vivens reptans super terra. (29.) Et dixit Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam feminificantem semen, quæ super facie omnis terræ; & omnem arborem, quia in ea fructus arboris feminificans semen; Vobis erit ad comedendum. (30.) & omni bestia terræ & omni volatili cæli & omni reptanti super terra, quia in ea anima vivens, omne olus herbæ ad comedendum. Et ita factum est. (31.) Et vidit Deus

אלהים אתה כל אשר עשה והנה טוב מאד יהיה
 ערב ויהי בקר יום הששי : Cap. II. ויכלו
 השמים והארץ וכל צבאם : (2) ויכל
 אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה
 וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר
 עשה : (3) ויברך אלהים את יום השביעי
 ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא
 אלהים לעשות : (4) אלה תולדות השמים
 והארץ בעברתם ביום עשורת יהוה אלהים
 ארץ ושמים : (5) וכל שינת השנה טרם והיה
 בארץ וכל עשב השדה טרם ועמח פי ל
 ומטר יהוה אלהים על הארץ ומים אין לעבר
 את הארמה : (6) ומר יעלה מן הארץ והטקה
 את כל פני הארמה : (7) ויצר יהוה אלהים
 את האדם עפר מן הארמה ויפח באפו
 נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה :
 (8) וישע יהוה אלהים בדבערן מקום וישם שם

Deus omne, quod fecerat; Et ecce bonum valde. Et fuit vespera, & fuit
 mane dies sextus. Cap. II. Et perfecti sunt caeli & terra & omnis exerci-
 tus eorum. (2) Et perfecerat Deus in die septimo opus suum quod fece-
 rat, & requievit in die septimo ab omni opere suo, quod fecerat. (3) Et
 benedixit Deus diei septimo, & sanctificavit eum; quia in eo quievit ab om-
 ni opere suo, quod creaverat Deus ad perficiendum. (4) Ista sunt gene-
 rationes caeli & terrae in creati ea; in die, (quo) fecit Dominus Deus
 terram & caelum. (5) Sed omnis fructus agri antequam esset in terra, & om-
 nis herba agri antequam effloresceret; Quoniam non pluerat fecerat
 Dominus Deus super terram, & homo nondum ad colendam terram. (6)
 vapor a. ascendebat de terra & irrigabat omnem faciem terrae. (7) Et
 formavit Dominus Deus hominem pulverem de terra & inspiravit in na-
 res eius spiraculum vitae. Et factus est homo in animam viventem. (8)
 Et plantavit Dominus Deus hortum in Eden. ab oriente; & posuit ibi
 ho-

את האדם אשר יצר: (9) ויצמח יהוה אלהים
מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל
ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדערה טוב ורע:
(10) ונהר יצא מערן לחשקות ארבעה ושם
יפרי יהוה לארבעה ראשים: (11) שם האחר
פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילרה אשר
שם הזהב: (12) ונהב הארץ יהוה טוב שם
הכנולח ונאבן השהם: (13) ושם הנהר השני
גיהון הוא הסובב את כל ארץ כוש: (14) ושם
הנהר השלישי הקקל הוא החלק קדמתי אשר
והנהר הרביעי הוא סחר: (15) ונחן יהוה
אלהים את הארם וינחחו בנן ערן לעבריה
ולשמרה: (16) ויצו יהוה אלהים על הארם
לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל: (17) ומעץ
הדעה טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך
ממנו מות תמות: (18) ויאמר יהוה אלהים
לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר בנגדו
(19) ויצר יהוה אלהים מן האדמה כל חית השרה

homiacm quem formaverat. (9) Et progeminare fecit Dominus Deus
terra omnem arborem desiderabilem ad aspectum & bonam ad escam; & ar-
borem vita in medio horti; & arborem scientia boni & mali (10) Et fluvius
egrediens ex Eden ad irrigandum hortum; Et exinde dividitur & exiit in
quatuor capita. (11) Nomen primi Pifchon; ille circumiens totam terram Rha-
vila, quod ibi aurum. (12) Et autum terrae illius bonum; Tbi bellium & lapis
onyx. (13) Et nomen fluvii fecundi Gihbon; Ille circumiens omnem terram
Cusch. (14) Et nomen fluvii tertii Hiddékél; ille vadens ad orientem Assuriae.
Et fluvius quartus ipse Phrath. (15) Et accepit Dominus Deus hominem & po-
suit eum in horto Eden ad colendum eum & ad custodiendum eum. (16) Et pro-
cepit Dominus Deus super homine dicendo: Ex omni arbore horti comeden-
do comedes. (17.) At ex arbore scientia boni & mali non comedes ex ea. Nam
in die comedere te ex ea, moriendo morietis. (18) Et dixit Dominus Deus, bon-
banum, esse hominem solutum. Faciam ei adiutorium sec. coram eo. (19) Nam
formaverat Dominus Deus terra omnem bestiam agri,

&

אֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיֵּבֵא אֶל־הָאָדָם
לְרִאיוֹן מִן־יִקְרָא לֹו וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא לֹו
הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הִוא שְׁמוֹ (20) וַיִּקְרָא
הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וְלְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּלְכָל־חַיַּת הַחַדָּשׁ וּלְאָדָם לֹא־מָצָא
עוֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ: (21) וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרִדְמוֹ
עַל־הָאָדָם וַיִּשָּׁן וַיִּקַּח אֶת־הַצַּדִּיק וַיִּסְתֵּר
בְּשֵׁר הַחֲתָנָה: (22) וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־
הַצִּלְע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיִּבְנֶהָ
אֶל־הָאָדָם: (23) וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפֶּעַם
עִצְמִי מֵעִצְמִי וְכִשֵּׁר מִכִּשְׁרִי לֹואֵת יִקְרָא אִשָּׁה
כִּי מֵאִשׁ לִקְחָהּ זֹאת: (24) עַל־כֵּן יִעֲזֹב
אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
לְכֶשֶׁר אֶחָד: (25) וַיְהִי שְׁיֵיהֶם עַדְוָמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ
וְלֹא יִתְבַשְּׁטוּ: Cap. III. וַתִּנְחַשׁ הָיָה עֲדוֹם מִכָּל־
חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה

& omne volatile caeli; Et adduxit ad hominem ad videndum, quid vocaret illud; Et omne quod vocaret illud homo animam viventem, hoc nomen ejus. (20) Et vocavit homo nomina omni bestiae & volatili caeli & omni animae agri; At homini non inveniebatur adiutorium tanquam coram eo. (21) Et cadere fecit Dominus Deus soporem gravem super hominem, & obdormivit. Et accepit unam e costis ejus, & clausit carnem subter ea. (22) Et edificavit Dominus Deus costam, quam acceperat de homine in mulierem; Et adduxit eam ad hominem. (23) Et dixit homo: Hac vice os ex ossibus meis & caro ex carne mea. Ob id vocabitur virago, quia ex viro sumpta est ipsa. (24) Propterea relinquet vir Patrem suum & matrem suam & adhærebit uxori suae, & erunt in carnem unam. (25) Et erant ambo ipsi nudi Adam & uxor ejus & non erubescerant, Cap. III. Et serpens erat callida praeter omni animalium agri, quod fecerat Dominus Deus. Et dixit ad mulierem: Etiam.

אָתְּ כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן : (2) וְהָאִמֶּר
הָאִשָּׁה אֶל־הַחַיָּשׁ מִפְּרֵי עֵץ־הַגֶּן נֹאכַל : (3) וּמִפְּרֵי
הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגֶּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ
וְלֹא תִגְעוּ בּוֹ פֶן־תִּמָּתוּן : (4) וַיֹּאמֶר הַחַיָּשׁ אֶל־
הָאִשָּׁה לֹא־מִוֶּרֶחַ תִּמָּתוּן : (5) כִּי יֵדַע אֱלֹהִים כִּי
בְיוֹם אֲכַלְתֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם
כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וָרָע : (6) וַתִּרְאֶה הָאִשָּׁה
כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכַל וְכִי תֹאוֹת־הוּא לְעֵינַיִם
וְנִחְמַד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיר וְתִקַּח מִפְּרֵיו וְתֹאכַל
וַתֵּתֵן גַּם־לְאִשָּׁה עֹמֶה וַיֹּאכַל : (7) וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי
שְׁנֵיהֶם וַיִּדְעוּ כִּי עֲרֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵהּ תַּאֲוָה
וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם תְּגִירָה : (8) וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה
אֱלֹהִים מִתְּהִלָּה בְּגֵן לְרֵיחַ חַיִּים וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם
וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֶּן : (9)
וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ
אֵיכָרָה : (10) וַיֹּאמֶר אֶת־קוֹלָה שְׁמַעְתִּי

*eam quod dixerit Deus, non comedetis ex omni arbore horti. (2) Et dixit
mulier ad serpentem : de fructu arboreti horti vescimur. (3) Sed de
fructu arboris, quæ est in medio horti, dixit Deus : non comedetis ex
ea & non tangetis in eam, ut ne moriamini. (4) Et dixit serpens ad
mulierem ; non moriendo moriemini, (5) quoniam novit Deus, quod
in die comedere vos ex ea, tunc aperientur oculi vestri ; & eritis sicut
Deus, scientes bonum & malum. (6) Et vidit mulier, quod bona ar-
bor ad cibum ; Et quod desiderium ipla oculis, & concupiscibilis arbor
ad intelligere faciendam. Et cepit de fructu ejus & comedit. Et de-
dit etiam viro suo secum & comedit. (7) Et aperti sunt oculi amborum
ipsorum, & cognoverunt, quod nudi ipsi essent. Et consuerunt sibi
folia ficus ; & fecerunt sibi supparos. (8) Et audiverunt vocem Domini
Dei ambulantis in horto ad auram diei. Et abscondit se Adam & uxor
ejus a facie Domini Dei in medio arbusi horti. (9) Et inelamavit Do-
minus Deus ad hominem ; & dixit ei, ubi tu ? (10) Et respondit ; vo-
cem tuam audiebam*

פָּנָיו וַיֹּאמֶר כִּי עָרֹם אָנֹכִי וְאֵינִי יָכוֹל : (11) וַיֹּאמֶר
 מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עָרֹם אָתָּה הֲפִן הָעֵץ אֲשֶׁר
 צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתָ אֲכַל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ : (12) וַיֹּאמֶר
 הַאֲרָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִיא נָתַתָּה לִּי
 מִן הָעֵץ וָאֲכַל : (13) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים
 לְאִשָּׁה מַה זֹאת עָשִׂיתָ וְהֵאמֵר הָאִשָּׁה הִנְחִשׁ
 הַשְּׂמָמִי וָאֲכַל : (14) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־
 הַנְּחִשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אַרְוֵר אֶתְּךָ מִכָּל הַבְּחֵמָה
 וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גַּחֲזֵךְ תֵּלֵךְ וְעַסְר הָאֲבֵל
 כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ : (15) וְאֵיבֹרָה אֲשִׁירָה בֵּינְךָ וּבֵין
 הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעָךָ וּבֵין זַרְעָהּ הִוָּה יְשׁוּפֶךָ וְאִשׁ
 וְאֵתָּה תְשׁוּפֶנּוּ עַקֵּב : (16) אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הֲרִבְרָה
 אַרְבָּה עֲצָבוֹתָ וְהֲרִבְרָה בְּעַצֵּב תֵּלְדֵי בְנֵיךָ וְאֶל־
 אִישׁךָ תִּשְׁקָרָךְ וְהוּוּ וּמִשַׁל־בָּךְ : (17) וְלֵאמֹר
 אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְהֵאכַלְתָּ מִן־הָעֵץ
 אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ

in horto ; & verebar, quia nudus ego, & abscondi me. (11) Et dixit : quis indicavit tibi quod nudus tu? Nonne de arbore, quam praecepi tibi ad non comedendum ex ea, comedisti; (12) Et dixit Adam; Mulier, quam dedisti mecum, ipsa dedit mihi de arbore, & comedi. (13) Et dixit Dominus Deus mulieri: quid hoc fecisti? Et respondit mulier; serpens seduxit me & comedi. (14) Et dixit Dominus Deus ad serpentem; Quia fecisti hoc, maledictus tu praeter omni bruto & praeter omni animali agri. Super ventrem tuum gradieris & pulverem comedes omnibus diebus vitae tuae. (15) Et inimicitiam ponam inter te & inter mulierem, & inter semen tuum & inter semen ejus. Ipsum obteret tibi caput, & tu conteres ei calcaneum (16) Ad mulierem dixit: multiplicando multiplicabo dolorem tuum & conceptum tuum, in dolore paries filios. Et secundum virum appetitus tuus; & ipse dominetur in te. (17) Et Adamo dixit, quia audivisti vocem uxoris tuae, & comedisti ex arbore, quam praecepi tibi dicendo: non comedes ex ea.

ארורה האדמה בעיניך בעשבוך האכלתה כל ימי
 חיך: (18) וקוצ ודרדר תצמיח לה ואכלת את
 עשב השדה: (19) כזעת אשך תאכל לחם
 עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר
 אלה ואל עפר תשוב: (20) ויקרא האדם שם
 אשתו חיה כי הוא היה אם כל חיו: (21) ויעש
 יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתות עור וילבשם:
 (22) ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד
 ממנו לדעת טוב ורע ועמרה פן ישלח ידו
 ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם:
 (23) וישלחתי יהוה אלהים מן ערן לעבד את
 האדמה אשר לקח משם: (24) ויגרש את האדם
 וישכן מקום לנו ערן את הכרובים ואת להם
 חרב המותקרת לשמר את דרך עץ החיים:

Maledicta terra propter te; In arumna comedes ex ea cunctis diebus
 vitæ tuæ. (18) Et spinam & carduum germinabit tibi; & comedes
 herbam agrî. (19) In sudore vultus tui comedes panem, usque re-
 verti te ad terram, quia ex ea sumptus es; quoniam pulvis tu, & in pul-
 verem reverteris. (20) Et vocavit Adam nomen uxoris suæ Hava-
 yah; quia ipsa fuit mater omnis viventis. (21) Et fecit Dominus
 Deus Adamo & uxori ejus tunicas pellis, & induere fecit eos. (22) Et
 dixit Dominus Deus: Ecce Adam factus est sicut unus ex nobis ad sci-
 endam bonum & malum. Et nunc ne forte mittat manum suam, &
 sumat etiam de arbore vitæ, & comedat, & vivat in seculum. (23) Et
 emisit eum Dominus Deus de horto Heden, ad colendam terram, quod
 sumptus est exinde. (24) Et ejecit Adamum; Et collocavit ex ori-
 ente ad hortum Heden Cherubinos, & flammam gladii versatilis ad cu-
 stiendam viam arboris vitæ.

Sic

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלֶיךָ
 דְבָרִים עַל-לִבְךָ וְחִשְׁבֶתָּ מִחֲשַׁבְתֵי רַעוּתִי:
 (II) וְאָמַרְתָּ אֵלֶיהָ עַל-אֶרֶץ פְּנִינֹת אֲבוֹתַי
 הַשְׁקֵטוּ וְשָׁבִי לִבְטַח כִּלְמֵי יִשְׁכְּמוּ בְּאֵין חוֹמָה
 וּבְרִיחַ וּדְלָתוֹת אֵין לָהֶם: (12) לְשַׁלַּל שְׁלָל
 וּלְבַזּוֹ בְּזוֹ לְחֹשֵׁב יַדְךָ עַל-מְרִבּוֹת גּוֹשְׁבוֹתַי
 וְאֶל-עַם מֵאֲסָף מְגוּרֵם עֲשֵׂה מִקְנֵיהֶם
 וּמְנִיחֵם יִשְׁבִי עַל-טִבּוֹר הָאָרֶץ:

Sic dicit Dominus Deus : Et erit in die illo ; ascendent sermones super
 cor tuum & cogitabis cogitationem malam. (11) & dices : Ascendam
 ad terram pagorum ; Veniam ad quietos habitantes in securitate ; om-
 nines eos habitantes sine muro ; & repagulum & portæ non sunt illis. (12)
 ad diripiendum spoliū & invadendam prædam ; ad inferendam man-
 um super vastitates habitatas & super populum congregatum ex genti-
 bus ; qui facit possessionem & possidentes ea , & habitantes super um-
 bilico terra.

תְּפִלַּת מְשִׁיחַ:

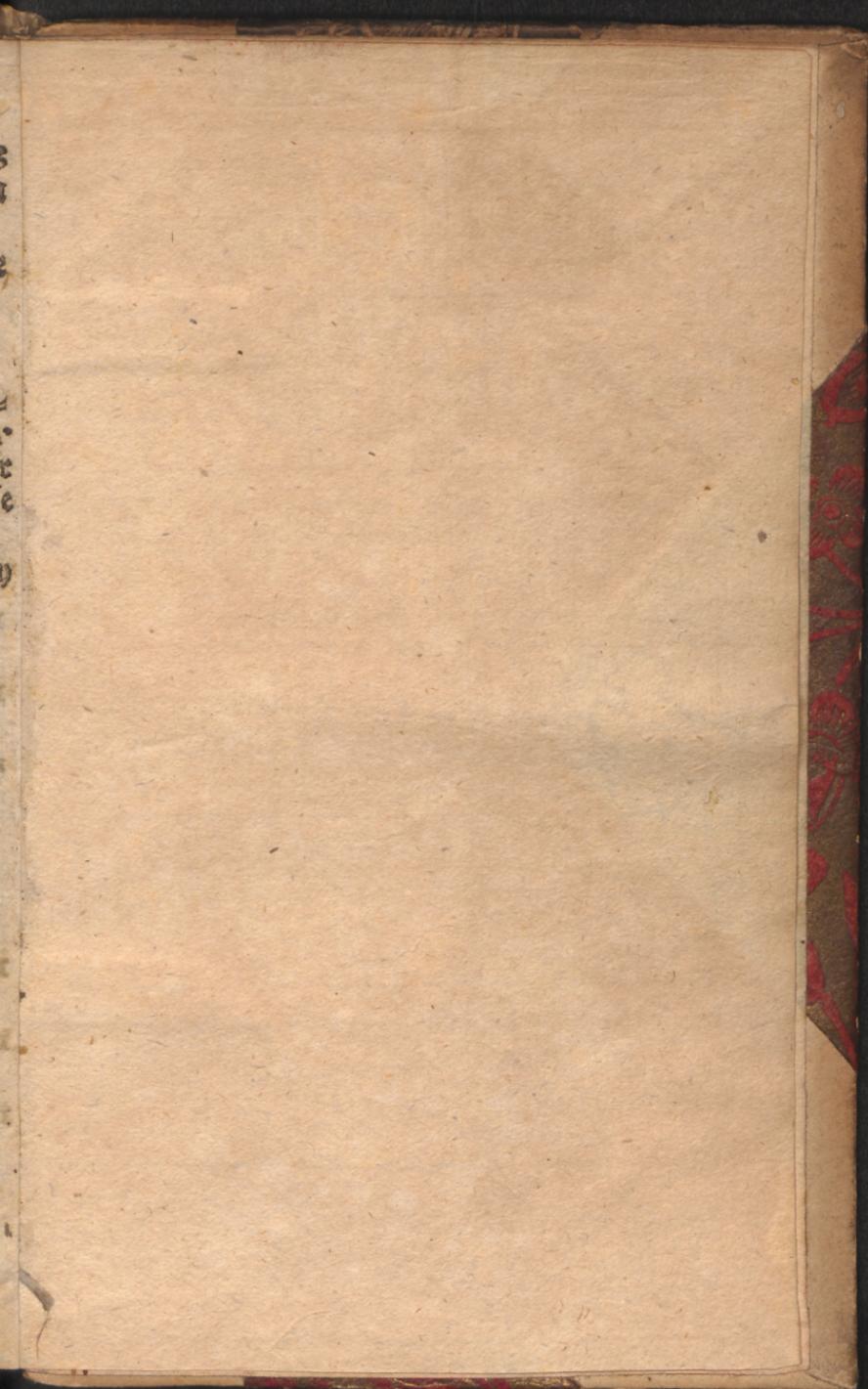
אֲבוֹנֵי שְׁבַשְׁמִים יִקְרַשׁ שְׁמֶךָ : תְּבוֹנֵי מַלְכוּתְךָ ;
 וְהִי רְצוֹנְךָ כְּבַשְׁמִים גַּם בְּאֶרֶץ : אֶת-לֶחֶם
 תִּקְנוּ הֵן לָנוּ הַיּוֹם : וְסֹלֶחַ לָנוּ אֶרֶץ חוֹבוֹתֵינוּ
 כְּאֲשֶׁר גַּם אֲנַחְנוּ סוֹלְחִים לְבַעֲלֵי חוֹבוֹתֵינוּ
 וְאֶל תְּבוֹאֵנוּ לְמַסְרָה : אֲבָל הַצִּילֵנוּ מִרַע : כִּי לֶךָ
 תְּמַלְכוּתָהּ וְגִבּוֹרָתָהּ וְכַבֹּד לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן:

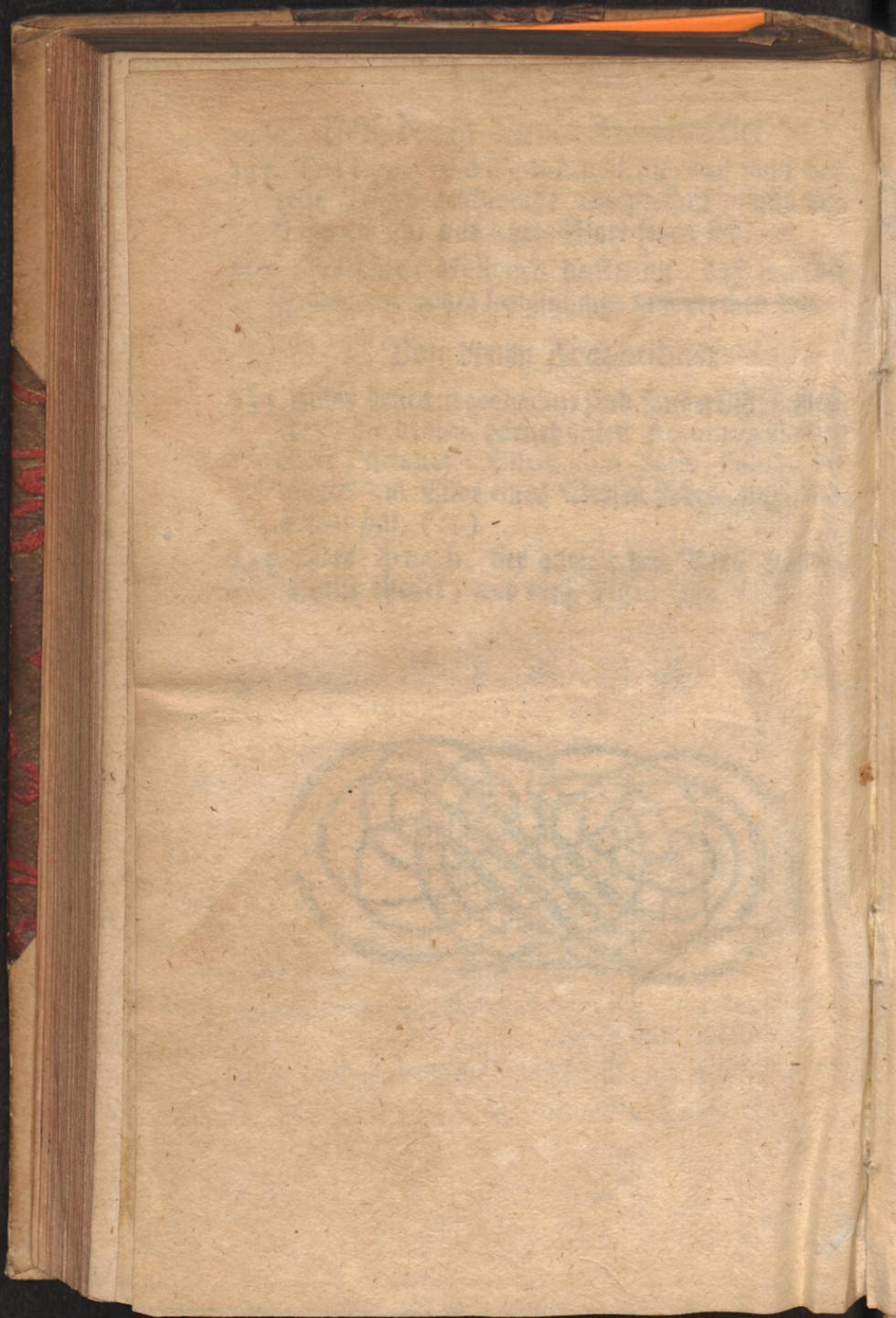

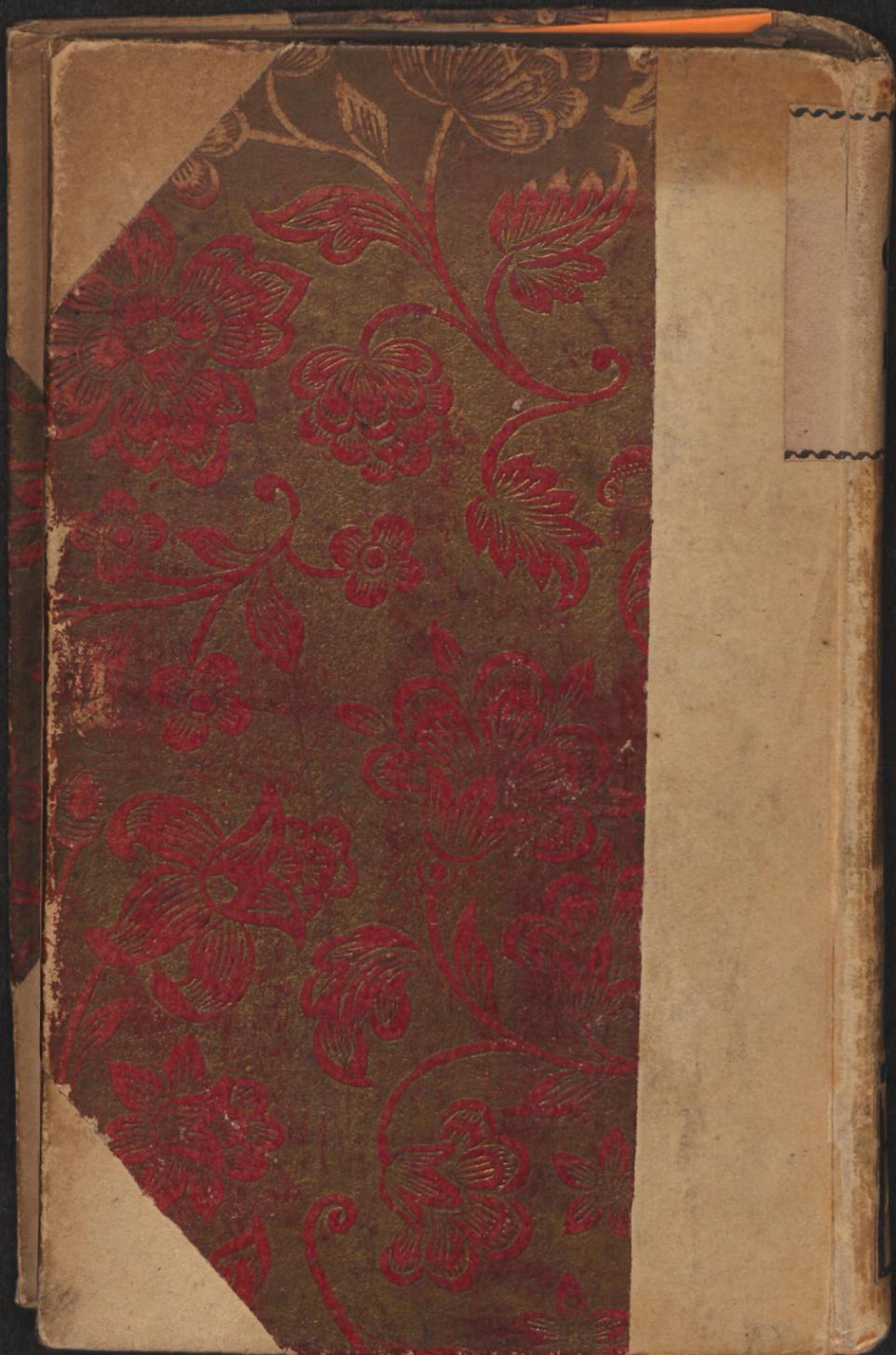
SEPT. 17. 1771.

Dieß ist ein Brief von dem Könige
an den Fürsten von Brandenburg
den 17. Sept. 1771. In demselben
wird die Bitte des Fürsten
angehenkend betrachtet und
ihm die nöthigen Anordnungen
ertheilt.

Dieß ist ein Brief von dem Könige
an den Fürsten von Brandenburg
den 17. Sept. 1771. In demselben
wird die Bitte des Fürsten
angehenkend betrachtet und
ihm die nöthigen Anordnungen
ertheilt.

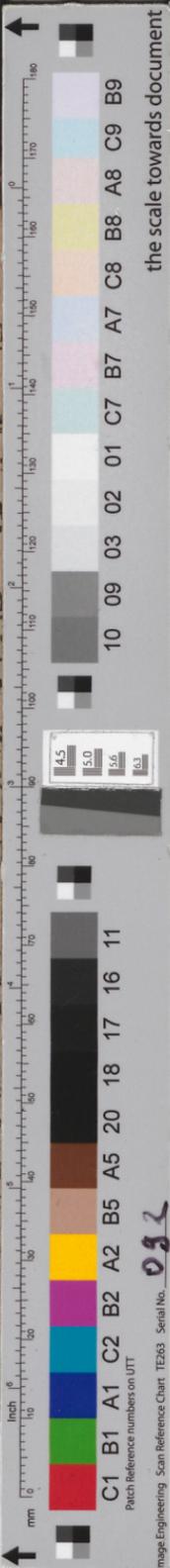

לך בשביל האכלת כל ימי
 הן הצמח לך ואכלת את
 פדעת אפיק האכלת לך
 מה פי ממה לפתה פי עפר
 ב: (20) ויקרא האדם שם
 היתה אם כל חי: (21) ויעש
 ולאשתו פתות עור ובלבשים:
 היום הן האדם הנה כחור
 רע ועקרה פי ושלח ירו
 ים ואכל ותן לעלם:
 אלהים מדעך לעבד את
 מ: (24) ויגרש את האדם
 הן את הכרובים ואת להם
 לשמר את דרך עץ החיים:

Maledicta terra propter te; In ærumna
 vitæ tuæ. (18) Et spinam & carduu
 herbam agri. (19) In sudore vultus
 verti te ad terram, quia ex ea sumptus es;
 verem reverteris. (20) Et vocavit A
 vah; quia ipsa fuit mater omnis viventis.
 Deus Adamo & uxori ejus tunicas pellis.
 dixit Dominus Deus: Ecce Adam factu
 endam bonum & malum. Et nunc ne
 sumat etiam de arbore vitæ, & comedat, &
 emisit eum Dominus Deus de horto Hed
 sumptus est exinde. (24) Et ejecit A
 ante ad hortum Heden Cherubinos, & f
 studiendam viam arboris vitæ.

sanctis diebus
 & comedes
 n, usque re
 u, & in pul
 is suæ Hh
 cit Dominus
 os. (22) Et
 nobis ad sci
 am suam, &
 (23) Et
 erram, quod
 locavit ex ori
 satipes ad cu

Sic

the scale towards document